

ГОЛУБ М. ЈАШОВИЋ¹

УНИВЕРЗИТЕТ У ПРИШТИНИ СА ПРИВРЕМЕНИМ СЕДИШТЕМ
У КОСОВСКОЈ МИТРОВИЦИ, ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ
КАТЕДРА ЗА СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ

ИЗ ОНОМАСТИКЕ СЕЛА ВЕЛИКА КРУШЕВИЦА КОД РЕКОВЦА

САЖЕТАК. У раду је обрађена ономастичка грађа забележена у левачком селу Велика Крушевица, које административно припада општини Левач. Пописани су топоними, лични и породични надимци, лична имена и презимена свих становника који су у време нашег боравка на терену стално или повремено (за време летњих сезонских пољопривредних радова) живели у селу. Урађена је и кратка лексичко-семантичка анализа и класификација регистрованих онима. Саставни део рада чини и речник узбучено приређених онима.

КЉУЧНЕ РЕЧИ: Велика Крушевица; Левач; топонимија; антропонимија; лексичко-семантичка анализа.

Село Ве́лика Крушеви́ца удаљено је два километра југозападно од општинског центра, вароши Рековца. Кроз село тече Крушевичка/Манастирска река која село дели на Горњу малу и Доњу или Гробљанску малу. Неки делови села називају се највећим родовима који живе у њима: Радовановицка, Крстицка, Матицка мала. Сеоске куће су изграђене по падинама брда и на узвишењима која окружују село. Граничи се са селима: Комаране, Баре,

¹ golub.jasovic@gmail.com

Рад је примљен 04. фебруара 2020, а прихваћен за објављивање на састанку Редакције Зборника одржаном 24. марта 2021.

Сиљевица, Течић и Рековац. До села се долази путем који је асфалтиран 1960. године.

Насеље се први пут помиње у једном турском дефтеру из 1595. године под именом *Krişofca*. Садашње становништво села говори косовско-ресавским говором. Пореклом су са Косова и Метохије, Топлице и из неких жупских поткопаоничких села (Бушетић, 1903, стр. 32).

Крајем XIX века село је имало 94 куће: Анцаковићи (7), Лебаковићи (5), Лулићи (3), Мулићи (50), Спасићи (1), Ђирићи (8) и сви славе Ђурђевдан и Ђурђиц (Бушетић, 1903, стр. 43).

У *Речнику имена месџа Краљевине Срба, Хрватша и Словенаца* 1925. године у левачком селу Велика Крушевица пописано је 115 домова и 637 становника (*Речник месџа*, 1925, стр. 176). Године 1991. село је имало 170 кућа и 329 становника, а 2001. 186 кућа и 289 житеља (*Попис*, 2002, стр. 45). У нашем попису урађеном 2018. године, у Великој Крушевици пописано је 76 породица и 188 становника.

Катастарска општина Велика Крушевица, чија је површина 1.137 хектара, покривена је обрадивом земљом на заравнима и пространим, углавном храстовим, грабовим и буковим шумама, којима су обрасла сеоска брда и долине (Стаменковић, 2001, стр. 452).

Велика Крушевица нема своју цркву у самом сеоском насељу. Међутим, недалеко од сеоског насеља, на изворишту Крушевичке реке налази се Манастирак, црквица посвећена Светом Николају Мирликијском из XV века. Црква је до после Другог светског рата служила као парохијски храм. Касније поново постаје женски манастир у којем обитава једна монахиња. Велика Крушевица има своје гробље на потезу Дрењак.

Сеоске заветине су Велики Спасовдан и Недеља пред Спасовдан, а у Доњој мали слави се и Покров пресвете Богородице 14. октобра.

У селу је одмах после Другог светског рата отворена четворогодишња основна школа. Више разреде основне школе сеоска деца похађају у Рековцу.

Велика Крушевица је на електричну мрежу прикључена 1955/1956. године. Фиксне телефоне добили су 1982, а водом се снабдевају из сопствених бунара. У селу постоји мало извора и две спомен-чесме, а поготово је Гробљанска мала безводна.

Ономастичка грађа села Велика Крушевица пописана је 2018. године. Регистровано је 394 топонима и антропонимских једи-

ница. Пописано је 105 топонима, 24 породична надимка, 46 презимена, 130 личних мушких и женских имена, 56 мушких и женских личних хипокористика и 33 лична надимка.

Етник: Крушевљчанин, Крушевљчанка. Ктетик: крушевљчки.

У ексцерпираној топонимијској грађи преовладавају једночлана и двочлана образовања која су потврђена са готово подједнаким бројем примера. Регистровано је 48 једночланих имена локалитета: *Бадино, Бајинка, Бара, Брдо, Бреї, Будан, Гвоздинка, Добрић, Дрењак, Дрење, Дубочар, Дудрава, Зарудинка, Зелениковац, Изворак*, насталих додавањем различитих форманата на именску или глаголску основу; и 47 двочланих топонима: *Бренина воденица, Буданска улица, Велики Кременац, Велики мос, Велико Осоје, Голо брдо, Доњомалски њуї, Мали дук, Мали мос, Мали Кременац, Ракина кућа, Роїицки дреї, Циїански дреї, Широка коса*, чија је структура придев+именица. Међутим, има и структура типа: *Ка Течићу, Код Баре, Под забран, У манасїирско, У Нацино* са предлогом+именицом.

У нашем материјалу забележеном на терену преовладавају хидронимски називи: *Бара, Баре, Будан, Велики дук, Добрин извор, Изворак, Јешицки извор, Јоксицка бара, Крушевичка река, Манасїирска река, Мали дук, Павлов извор, Поїочак, Сасїавци, Суви извор, У реку, Црквена чесма*; оронимски називи: *Брдо, Бреї, Велико осоје, Голо брдо, Дубочар, Куїрес, Осоје, Присоје, Урвине, Чокара, Чукара, Широка коса*.

Пописано је и неколико топонима са фитонимом у основи: *Дрење, Дрењак, Лиїовац, Ракеїшинац* и само један назив са зоонимом *Којза їлава*. Неки топоними настали су од лексема за именовање квалитета земљишта, облика тла и слично: *Гвоздинка, Зелениковац, Кременац, Осредак*.

Записани су и топоними којима се именују простор и објекти које је човек направио. Топоними антропонимског порекла су: *Бојинка, Добрина колида, Добрић, Крчевина, Милијанини забрани, Орница, Ракино, Роїиће, У Нацино*.

У нашој грађи налази се 24 једночланих онима за именовање породичних надимака. Већина породичних надимака мотивисана је личним надимком или хипокористиком неког од предака: *Вујићи, Гуїици, Добрићи, Келићи, Кодићи*. Неки у својој основи имају етнонимску лексему: *Буїари, Румунци*; име села из којег вуку своје порекло: *Комарани, Чумци*, а забележен је и један породични надимак мотивисан занимањем претка по којем је читав род назван *Басацїје*.

У говору становника Велике Крушевице записан је 31 мушки и само 2 женска лична надимка. Ни међу личним надимцима нема двочланих или вишечланих надимака какви се могу чути у другим неким нашим крајевима.

Најбројнији су лични надимци мотивисани лексиком заната којом се бавио неко од предака: *Басаџија, Бојаџија, Калаџија, Вулканизер, Вешеринар, Пинџер*; према спољњем изгледу или некој особини носилаца: *Боем, Брзи, Буљина, Муња, Сџари, Шџица*; са етнонимом у основи: *Буџарин, Грк, Румунац, Словенац, Шваба, Македонка*; према имену или надимку неке јавне личности или лика из средстава јавног информисања: *Кокан, Рамбо, Цери*. Ексцерпирана су и два примера у чијој је основи зооним *Мајмун* и лексема за именовање сродства *Бакић*.

Презимена данашњих Крушевичана су у највећем броју словенска, односно српска, настала од мушких личних имена, хипокористика и наставка -ић (-ов/-ев, -ић): *Вукомановић, Вулић, Живановић, Миленковић, Милићевић, Миловановић, Обрадовић, Раденковић, Раговановић, Рајић, Сџасић, Сџанковић*.

Презимена мотивисана именима страног порекла саставни су део антропонимије Велике Крушевице. Преовладавају презимена са личним именом грчког порекла у основи: *Анђелић, Дмићровић, Јевремовић, Васић, Гавриловић, Борђевић, Ђурђевић, Јевџић, Јефџић, Михајловић/Мијајловић, Несџоровић, Пејровић, Томић, Ђирић*; хебрејског: *Илић, Јовановић, Јоксић, Марић*; латинског: *Марковић, Маринчанин*; дугарског: *Божилев*; румунског: *Секулић*; мађарског: *Урошевић*. Пописано је укупно 46 презимена којима се именује 76 породица.

У Великој Крушевици регистрован је подједнак број мушких и женских личних имена (65) којима се именује 96 мушкараца, односно 92 жене. Преовладавају и мушка и женска двосложна лична имена хипокористичког типа: *Мића, Саша, Раде; Зора, Леја, Мила, Нада, Рада, Снежана* и сложена имена типа: *Бранислав, Виџомир, Живомир, Људомир, Верољуд, Мирослав, Предрај, Славољуд, Срдобран; Мирослава, Радомила* (Јашовић, 2018, стр. 45-48).

У основи и изведених и сложених личних имена јављају се основе: *благ-*: *Блајоје*; *бог-*: *Бојдан, Божидар; Божица*; *драг-*: *Драјан, Драјомир, Драјољуд, Драјослав; Драјана, Драјанка, Драјица, Драјославка*; *душа-*: *Душан; Душица*; *мил-*: *Мијодрај, Миладин, Милан, Милашин, Миленко, Милеја, Миливоје, Милован, Милорад, Милош, Милуџин; Миладинка, Миланка, Милена, Милица, Милка, Милунка*; *рад-*:

Радмило, Радољуб, Радомир, Радослав, Радмила, Радунка (Јашовић, 2018, стр. 45-53).

Међу именима страног порекла преовладавају имена грчког порекла: *Алекса, Александар, Бурица, Михајло, Никола, Пејар, Сиџфан, Филип; Александра, Анђела, Косијадинка, Николина*; затим хебрејског: *Иван, Јован, Лазар; Ана, Данијела, Ивана, Јована, Марија, Мирјана, Тамара*; и латинског: *Марко, Валентијина, Вијолета, Јулијана, Маја*. Забележена су још два женска лична имена персијског порекла: *Јасмина, Јасминка* и једно име руског порекла: *Тања* (Јашовић, 2018, стр. 45-53).

У нашој грађи налази се и 56 хипокористика којима се именују 63 особе. Са 30 мушких хипокористика именује се 36 људи, а са 26 женских хипокористика именује се 27 особа женског пола.

У говору Велике Крушевице најчешће се јављају двосложни мушки и женски хипокористици са наставком -а: *Аца* (Александар), *Бола* (Богдан), *Виша* (Витомир), *Зока* (Зоран), *Ница* (Никола), *Пера* (Петар); *Вања* (Валентина), *Даца* (Данијела), *Која* (Костадинка), *Мира* (Мирјана), *Нена* (Невена).

Творба хипокористика је разнолика. Употребљавају се различите основе на које се додаје велики број форманата. Најчешће се почетним слоговима личног имена додају различити наставци: *Аца* (Александар), *Блажа* (Благоје), *Бола* (Богдан), *Драјче* (Драгољуб), *Зока* (Зоран), *Маки* (Марко), *Миле* (Михајло), *Пера* (Петар); *Ана* (Александра), *Вања* (Валентина), *Верка* (Верица), *Која* (Костадинка), *Нена* (Невена), *Рушка* (Ружица). Некад се за основу узима средишњи део имена: *Доца* (Радослав), *Саша* (Александар); *Била* (Добрила), *Гаја*, *Гана* (Драгана), *Дуна* (Радунка), *Луна* (Милунка), *Сања* (Александра), а некад хипокористичну основу чине финални слогови личних имена: *Драјан* (Предраг), *Љуба* (Верољуб), *Тинче* (Милутин); *Мила* (Радмила) (Јашовић, 2018, стр. 58-62).

Будући да села у околини Рековца и овог дела Левча нису ономастички пописана, можемо се надати да би овај рад могао да послужи као мотив или подстрек неком млађем језичком стручњаку да настави са прикупљањем ономастичке грађе на овом подручју. Ми смо у овом малом селу које полако изумире – сада има педесетак домова и мање од две стотине становника, забележили 394 ономастичке јединице.

ТОПОНИМИЈА

- Бџбино, воћњак на левој обали Крушевичке реке који је добијен као мираз.
- Бајинка, шума код потеза Кременац.
- Бакићев њивор, в. извор.
- Бџра, њиве у центру села на потезу од моста до Весине воденице; *Јоксица* ~, земљиште на ком се вода задржава формирајући већу бару после великих киша; *Ког* ~, њиве.
- Бџре, в. Бара.
- Брдо, воћњаци и баште, Брег; *Голо* ~, потез на ком се налази државна шума.
- Брџг, в. Брдо; *Ројички* ~, њиве и ливаде; *Џиџански* ~, пространа шума код Великог Кременца.
- Брџина воденица, в. воденица.
- Брџбан, извор у центру села на десној долињској страни Крушевичке реке.
- Брџбанска џлица, сеоска улица, која је пре десетак година асфалтирана и протеже се од сеоских мостова до Манастирка и сеоског гробља на супротној страни села.
- бук: *Вџлики дџк*, једно од врела од којих отиче Крушевичка река; *Мали* ~, мање од два врела у Осоју од којих отиче Крушевичка река.
- Вџлики дџк, в. бук.
- Вџлики Кременац, в. Кременац.
- Вџлики мџс, в. мост.
- Вџлико џсоје, в. Осоје.
- Винограде, њиве поред пута за Сиљевицу.
- Вџина воденица, в. воденица.
- воденица: *Брџина* ~, воденица Обрена Јовановића; *Вићина* ~, воденица у власништву породице Јовановић; *Радашинова* ~, воденица породице Јевремовић; *Радојичина* ~, воденица Јовановића на Крушевичкој реци; *Ракина* ~, воденица на Крушевичкој реци у власништву породице Николић; *Чокејића* ~, воденица у власништву породица Урошевић и Милосављевић.
- Гвџдџинка, обрадива земља на висоравни испод потеза Попово.
- Гџло дрдо, в. Брдо.
- Гџрња маља, в. мала.

Грѡбље, сеоско гробље налази се у потезу Дрењак и шума и њиве око њега.

Гробља̀нска ма̀ла, в. мала.

Дѡбрин ѝзвор, в. извор.

Дѡбрѝна колѝба, место на ком се налази и један извор у потезу Осредак.

Дѡбрѝћ, место у потезу Осредак.

До мѡста, део села.

Дѡња ма̀ла, в. мала.

Доњомѡлски пѹт, в. пут.

Дрења̀к, обрадива земља поред сеоског гробља.

Дрење, потез на крају села према Сиљевици.

Дубѡчар, шума између два брда у долини Сиљевачке реке.

Дубра̀ва, виногради и њиве.

Зарубѡнка, њива на крају села између Рековца и Крушевице.

Зеленѝковац, потез и извор на крају села према суседној Сиљевици.

извор: *Ба̀кићев ѝзвор*, извор на крају селу у потезу Дрење; *Добрин* ~, извор у потезу Осредак; *Јешицки* ~, извор у потезу Бајинка; *Павлов* ~, извор у центру селу са којег се некада водом снабдевало петнаест кућа, на том месту подигнуто је једно спомен обележје; *Суви* ~, извор испод потеза Кременац; *У Дубочар* ~, извор више цркве; *У Миле Дининем* ~, потез на ком је некада постојао извор који је касније пресушио.

Извѡрак, извор на потезу Широка коса.

Јешицки ѝзвор, в. извор.

Јѡксѝцка бѡра, в. Бара.

Ка Тѐчићу, простор на размеђи Крушевице и Течића.

Код Ба̀ре, в. Бара.

Код Бѐкѡ чѐсма, в. чесма.

Код Па̀вловог ѝзвора, в. Павлов извор.

Кѡјза гла̀ва, шума.

Кремѐнац, в. Кременац.

Кремѐнац, шумовито брдо више села; *Мали* ~, део потеза Кременац; *Велики* ~, шума у потезу Кременац.

Крушевицка рѐка, в. река.

Крчѐвина, ливаде код потеза Чукара.

Кѹпрес, шумовито дрдо на ком се налазе дункери и војна осматрачница. Ту су у новије време изграђени стубови за антене и репетиторе.

Лѣтине, потез са обрадивим парцелама на улазу у село из правца Рековца.

Ливáдак, њива на којој се налазе два споменика породица Радовановић и Петровић.

Лйповац, шума у долини Сиљевачке реке.

мала: Гродљанска мала, део села у којем се налази сеоско гробље, зове се и Доња мала; Горња ~, део села изграђен на десној обали Крушевичке реке; Доња ~, део села изграђен на левој обали Крушевичке реке.

Мали дѹк, в. дук.

Мали Кремéнац, в. Кременац.

Мали мѹс, в. мост.

Манастйрска рéка, в. Крушевичка река.

Мйдића кошаре, место на ком су биле колибе породице Радовановић.

Миланини зáбрани, шума у Рогољевици.

мост: Мали мѹс, мањи од два моста у центру села; Велики ~, већи од два моста који су направљени у центру села.

Ќрница, њива на Чукари.

Ќсоје, шумовита коса више Манастирка; Велико ~, шумовити део потеза Осоје; Под ~, шумовита коса поред Крушевичке реке.

Осрѣдак, шумовити вис више села.

Павлов йзвор, в. извор.

Петрѣвиће, њиве и шума у равници.

Под зáбран, обрадива земља.

Под ѣсоје, в. Осоје.

Попѣво, потез испод Дрењака.

поток: Пѣшок у Дѣњу малу, једна од притока Крушевичке реке у Доњој мали; Рѣички ~, њиве и ливаде.

Пѣток у Дѣњу малу, в. поток.

Потѣчак, поток у потезу Ракетинац.

Прéлаз, шума и ливаде Радовановића код језера.

Према Комарану, обрадиво земљиште.

Прйсоје, шума.

пут: Доњомџлски ѿѿѿ, тако се назива често Црквени пут; ~ за *Осредак*, један од сеоских сокака; *Црквени* ~, сеоски пут којим се стиже узводно левом обалом Крушевичке реке до Манастирка и даље према Гледићким планинама.

Пѿт за *Осрѣдак*, в. пут.

Радѣшинова воденѣца, в. воденица.

Радојѣчина воденѣца, в. воденица.

Рѣкетинац, шума и поток поред потеза Шибѣ.

Рѣкѣйна воденѣца, в. воденица.

Рѣкѣйна кѿћа, потез у центру села.

Рѣкѣино, имање и окућница неког Раке Маринчанина.

река: *Крушевѣчка рѣка*, сеоска река које дели село на два неједнака дела. Тече од потеза *Осоје* у планини више Манастирка и настаје спајањем два врела Велики бук и Мали бук и Сиљевачке реке недалеко од Манастирка. Улива се у реку Дуленку као њена лева притока; *Манасѿирска* ~, в. Крушевичка река; *Сиљевачка* ~, једна од саставница Крушевичке реке.

Рѣновиште, шума.

Рогољѣвица, поље.

Рѣтиће, поље и ливаде у равници на крају села према Течићу.

Рѣтички дрѣг, в. Брег.

Рѣтички пѣток, в. поток.

Састѣвци, простор око ушћа Крушевичке и Сиљевачке реке испод Манастирка.

Сѣлиште, њиве, обрадиво поље.

Сиљевѣчка рѣка, в. река.

Стражѣвица, шума код језера.

Сѿви ѣзвор, в. извор.

Тршевина, потез више Селишта поред пута за село Комаране.

Ђѣрићко, ливада која је некада била у власништву породице Ђѣрић.

У Дубѣчар ѣзвор, в. извор.

У манасѿрско, шума на дрдима око Манастирка.

У Мѣлѣ Дѣнинем ѣзвор, в. извор.

У Нѣцѣино, обрадива земља.

Ўрвине, шума.

У рѣкѡвачко, обрадива земља на сеоској међи између Крушевице и Рековца, испод сеоског гробља.

У рѣку, потез са шумом и нешто мало обрадиве земље поред Крушевичке реке.

Цигански дрѣг, в. Брег.

Црквѣна чѣсма, в. чесма.

Црквѣни пѹт, в. пут.

чесма: *Код Бѣкѣ чѣсма*, чесма у сеоском насељу; *Црквена ~*, чесма код Манастирка на којој стоји натпис да је обновљена трудом попа Гера са породицом; *~ више цркве*, уређена и озидана чесма која се налази на десној страни Крушевичке реке удаљена пола километра од Манастирка.

Чѣсма више цркве, в. чесма.

Чкѣмба, дрдо обрасло багремовом шумом на крају села према Течићу.

Чокѣјића воденица, в. воденица.

Чокѣра, в. Чукара.

Чукѣра, тако се назив једна од сеоских махала.

Чумци, део села у ком се налазе куће и окућнице породице Митровић.

Шидп, шумски потез испод Манастирка.

Ширѡка/Ширѡка кѡса, потез на ком се налази државна шума.

АНТРОПОНИМИЈА

ПОРОДИЧНИ НАДИМЦИ

Анѡковићи, надимак породице Анђелић и Миловановић.

Бѡсаѡије, надимак исељене породице Јовановић.

Борйчкови, надимак породице Јефтић.

Бѹгари, надимак породице Божилов.

Бѹнгури, надимак породице Илић, светониколци.

Вѹјйћи, надимак две породице Јевремовић.

Гѹтини, надимак једне куће Јевремовић.

Дѡбрйћи, надимак породице Марић.

Кѣлйћи, породични надимак две куће Вулића.

Ковѡчи, надимак три породице Марковић.

Кодйћи, надимак породице Јовановић која има и надимак Басације.

Кодјйћи, надимак једне куће Радовановића.

Комарани, надимак породице Живановић.

Лулићи, надимак породице Јовановић.

Љубићеви, надимак једне куће Михајловића.

Марйћи, надимак породице Милосављевић.

Мидићи, надимак три куће Радовановића.

Мидјйћи, надимак породице Борђевић која слави Светог Јована.

Румунци, надимак две куће Милићевића.

Савкићи, надимак породице Глишићи.

Чокетићи, надимак породице Урошевић.

Чукарци, надимак Јовановића светониколаца.

Чумци, надимак две куће Митровића.

Шидцини, надимак једне куће Јевремовића.

ПРЕЗИМЕНА

Анђелић, презиме две породице. Три породице су се иселиле у Рековац, Беч и у Италију. Слава: Ђурђевдан. Информатор: Анђелић Бранислав Бане.

Блум, презиме једне жене. Презиме је донето из Нирнберга у Немачкој где је Душица била удата. Слава: Свети Никџла. Информатор: Блум Душица, рођена 1951.

Божилџв, презиме једне породице. Три куће су се иселиле у Рековац. Пореклом су из Бугарске. Доселили су се после Другог светског рата. Немају славу. Информатор: Божилов Зоран Бугарин, стар 67 година.

Васић, презиме једне породице и још две куће које су се иселиле у Јагодину. Пореклом је из новобрдског села Зебиде на Косову и Метохији. Призећени су 1980. Слава: Свети Алџмпије. Информатор: Васић Мијодраг Мија, стар 70 година.

Вукомандвић, презиме једне породице која живи у селу и још две које су се иселиле у Белошевац и у Београд. Деда им је из Силевиде призећен у селу пре Другог светског рата. Слава: Свети Никџла. Информатор: Вукомановић Милета, рођен 1957.

Вулић, презиме четири породице. Две куће имају надимак Келићи. Слава: Ђурђевдан и Ђурђиц. Информатор: Вулић Драгољуб Драгче, рођен 1942.

- Гавриљовић, презиме једне породице. Доселили су се из села Котрга код Мрчајеваца. Дошли су у породицу Грковић после Другог светског рата. Слава: Свети Никџла зџмски и Свети Никџла млџди. Информатор: Гавриловић Миланка, рођена 1956.
- Глишић, презиме једне породице. Пореклом су из села Превешт. Дошли су на имање Јовановића пре 1970. Слава: Свети Арџнђо. Информатор: Глишић Момир Моша, рођен 1944.
- Грковић, презиме четири породице. Две породице су се иселиле у Крагујевац и по једна у Рековац, Београд, Ниш и Минхен. Своје порекло везују за простор Косова и Метохије. Слава: Свети Никџла и Свети Ђорђе којега славе због наследства. Информатор: Грковић Милутин, рођен 1938.
- Дмитровић, презиме једне породице. Пореклом су из Хрватске, из Карловца. Године 1993. Направили су у селу своју кућу. Слава: Свети Никџла. Информатор: Дмитровић Мића Шпица, рођен 1957.
- Ђорђевић, презиме седам породица. По две куће су се иселиле у Крагујевац и у Шведску, а једна у Швајцарску. Слава: Свети Јовџн зџмски и Свети Јовџн лџтњи. Информатор: Ђорђевић Љубиша Пуша, рођен 1939.
- Ђорђевић 1, презиме две породице. Једна породица се иселила у Крушевац. Слава: Свети Арџнђел и Свети Никџла стџри. Информатор: Ђорђевић Јулијана, рођена 1930.
- Ђурђевић, презиме једне породице. Једна породица се иселила у Рековац. Пореклом су из Доброселице. Слава: Петковица и Свети Јовџн. Информатор: Ђурђевић Радомир, рођен 1946.
- Живџнџвић, презиме једне породице. Једна кућа се иселила у Крушевац. Пореклом су из села Комарана, а у селу су призећени пре пола века. Род су са Рајићима. Слава: Свети Јовџн зџмски. Информатор: Живановић Бранка, рођена 1950.
- Їлић, презиме једне породице. Слава: Свети Никџла. Информатор: Їлић Милан Бунгурић, рођен 1968.
- Їлић 1, нико не живи у селу. Последња кућа се пре двадесет година иселила у Крагујевац. Слава: Ђурђеџдан. Информатор: Грковић Милутин, рођен 1938.
- Јеврџмџвић, презиме три породице које живе у селу и још три које су се иселиле у Крагујевац, Швајцарску и Италију. Надимак им је Вујићи и Гутини. Слава: Ђурђеџдан и Свети Никџла.

- Јевтић, презиме две породице. Једна кућа се иселила у Крагујевац. Слава: Свети Стѣван. Информатор: Јевтић Миланка, рођена 1933.
- Јеремийћ, презиме једне породице. Слава: Ђурђевдан. Информатор: Јеремийћ Мирослав Мића, рођен 1950.
- Јефтић, презиме једне породице. Две породице су се иселиле у Крагујевац и у Београд. Пореклом су из Комарана. Надимак им је Боричкови. Слава: Тѳмѳн дѳн. Информатор: Јефтић Богдан Бола, рођен 1949.
- Јефтић 1, презиме једне породице. Једна кућа се иселила у Јагдину. Пореклом су из суседног села Течића. Отац им се призетио пре педесет година у Крушевици. Слава: Свети Јовѳн. Информатор: Грковић Милутин, рођен 1938.
- Јовѳнѳвић, презиме четири породице. Четири куће су се иселиле у Београд, Крагујевац, Америку и у Швајцарску. Надимак им је Лулићи. Слава: Свети Никѳла и Света Богорѳдица. Информатор: Јовановић Јелена рођена 1943.
- Јовѳнѳвић 1, нико не живи у селу. Две породице су се иселиле у Крагујевац и у Крушевац. Надимак им је Басаѳије и Кодићи. Слава: Свети Никѳла. Информатор: Јовановић Негосав Шваба, рођен 1934.
- Јѳксић, нико не живи у селу. Изумрли су пре петнаест година. Две куће су се иселиле у Рековац и Крушевац, а једна у Француску. Слава: Свети Никѳла зѳмски и Свети Никѳла млѳди. Информатор: Јѳксић Никола, рођен 1951.
- Крстић, презиме три породице. Шест породица су се иселиле у Крагујевац. Пореклом су из Црне Горе. Пре доласка у Крушевицу живели су у Топлици. Сматрају се најстаријим родом у селу. Слава: Свети Никѳла. Информатор: Крстић Живомир Жока, рођен 1934.
- Марѳнчанин, нико не живи у селу. Две породице су се иселиле у Крагујевац. Слава: Свети Врѳчеви. Информатор: Марѳнчанин Милован, рођен 1945.
- Мѳрић, нико више не живи у селу. Иселиле су се три куће у Крагујевац и по једна у Велику Плану и Београд. Надимак им је Добрићи. Слава: Свети Ђѳрђе и Ђурђевдан. Информатор: Грковић Милутин, рођен 1938.
- Мѳркѳвић, презиме три породице. Три породице су се иселиле у Београд, Трнаву и у Рековац. Своје порекло везују за Црну Гору и убрајају се у старије досељенике. Надимак им је Кова-

- чи. Слава: Свети Никѡла ст̑ри и Свети Никѡла мл̑ди. Информатор: Марковић Душица, рођена 1954.
- М̑ркѡвић 1, презиме једне породице. Пореклом су из села Накла код Пећи. Доселили су се 2015. у кућу купљену од Вукомановића. Слава: Свети Никѡла з̑мски и Свети Никѡла мл̑ди. Информатор: Марковић Лазар, рођен 1973.
- Мијайловић/Мих̑јловић званично, презиме три породице. Једна кућа се иселила у Крагујевац, Надимак Љубићеви има једна кућа. Слава: Свети Р̑нђо. Информатор: Мијаиловић Петар, рођен 1944.
- Мил̑нкѡвић, презиме једне породице. Пореклом су из села Мирнице код Куршумлије. Даља старина им је у Ибарском Колашину. Доселили су се на купљено имање 1967. године из Словеније где су били на привременом раду до пензионисања. Слава: Мибљдан и Свети Мр̑та. Информатор: Миленковић Милорад Словенац, рођен 1940.
- Мил̑нкѡвић 1, презиме једне породице. Доселили су се из Дулена 1987. Слава: Свети Никѡла. Информатор: Миленковић Драган, рођен 1965.
- Милић̑евић, презиме две породице. Једна се иселила у Јагодину и једна у Аустрију. Зову их Румунци. Слава: Вавед̑ње. Информатор: Милићевић Живомир Жока, рођен 1936.
- Милов̑нѡвић, презиме једне породице. Једна кућа се иселила у Крагујевац. Надимак им је Анѡковић. Слава: Ђурђевдан. Информатор: Миловановић Саша, рођен 1969.
- Милојевић, презиме једне жене, монахиње Теодоре, која живи у манастиру „Свети Никола“. У Крушевицу је дошла из Прохора Пчињског 2008. године. Пореклом је из околине Врања.
- Милос̑ављ̑евић, презиме две породице. Две су се иселиле у Крушевац и у Швајцарску. Надимак им је Марићи. Слава: Свети Никѡла. Информатор: Милосављевић Милан, рођен 1928.
- Митровић, презиме две породице. Две куће су се иселиле у Швајцарску и једна у Словенију. Надимак им је Чумци. Доселили су се из Рековца 1950. године. Слава: Свети Никѡла з̑мски и Свети Никѡла мл̑ди. Информатор: Митровић Живадин, рођен 1946.
- Нест̑рѡвић, презиме једне породице. Пореклом су из Рековца. Призећени су у кући Урошевића. Слава: Ђурђевдан. Информатор: Несторовић Душан, стар седамдесет година.

- Нџица, презиме једне породице. У село су дошли из Косовске Митровице пре 40 година, а тамо су отишли из Новог Сада. Слава: Свети Никџла. Информатор: Ножица Радмила, рођена 1955.
- Обраџовић, презиме три породице. Слава: Свети Никџла зџмски и Свети Никџла млџди. Информатор: Обрадовић Божиџар Пилац, рођен 1935.
- Пџтровић, презиме једне породице која живи у селу. Три куће су се иселиле у Крагујевац. Пореклом су из Белушића. Слава: Ђурђевдан. Информатори: Петровић Зоран Калаџиџа, рођен 1955. и Обрадовић Владан Крушо, рођен 1956.
- Радџнкџовић, презиме једне породице. По једна кућа су се иселиле у Рековац и Белошевац. Слава: Свети Рањџел. Информатор: Раденковић Милован, рођен 1964.
- Радовџнџовић, презиме три породице. Три куће су се иселиле у Белошевац, по две у Крагујевац и у Београд и једна у Јагодину. Надимак Мидићи имају три куће, а Којићи једна кућа. Слава: Свети Никџла. Информатор: Радовановић Живота, рођен 1941.
- Рајић, нико не живи у селу. Једна кућа се иселила у Крагујевац. Пореклом су из Комарана и рођаци су са Живановићима. Слава: Свети Јовџн зџмски и Свети Јовџн лџтњи. Информатор: Рајић Зоран Валентино, рођен 1953.
- Рџстић, презиме једне породице. Две куће су се иселиле у Крушевац. Пореклом су из села Превешт. Призећени су у кући Мирић Миладина. Слава: Свети Арџнџел. Информатор: Ристић Срџобран Иџа, рођен 1941.
- Сџкулић, презиме једне породице која живи у селу и једне која се иселила у Крагујевац. Слава: Свети Никџла зџмски. Информатор: Секулић Славољџб, рођен 1965.
- Спаџсић, нико не живи у селу. Једна породица се иселила у Крагујевац. Пореклом су из Рековца. Слава: Ђурђевдан. Информатор: Спасић Петар Пера, рођен 1942.
- Стџнкџовић, презиме једне породице у селу и још једне која се иселила у Београд. Слава: Свети Рањџел. Информатор: Станковић Милашин Мића, рођен 1951.
- Тодџрџовић, нико не живи у селу. Иселили су се пре четрдесет година у Београд и у Јагодину. Слава: Свети Никџла. Информатор: Тодоровић Милаџин, рођен 1928.

Тѝмић, презиме једне породице. Пореклом је из Рековца. Призећен је у кући Дмитровића 2018. Слава: Свети Никѝла. Информатор: Томић Александар Аца, стар 35 година.

Ђирић, презиме једне породице. Пореклом су из Топлице. У Левач су се доселили у турско време. Слава: Свети Ђѝрђе и Ђурђевдан. Информатор: Ђирић Момчило Мома, рођен 1947.

Урѝшевић, презиме једне породице. Две породице су се иселиле у Београд и у Ровињ. Надимак им је Чокејићи. Слава: Ђурђевдан и Свети Никѝла. Информатор: Урошевић Драганка, рођена 1928.

МУШКА ЛИЧНА ИМЕНА

Алѝкса
Александар х4
Благоје
Бѝгдан
Божидар
Бранислав
*Вѝрољуб
Витомир
Гѝран
Дарко
Дѝјан
Драган х6
Драгомир
Драгољуб
Драгѝслав
Душан х2
Ђурица
Жарко
Живадин
Живѝмир х2
Живота
Зѝран х4
Јван
Јѝван

Кѡста
Лѡзар
Љубѡша х2
Љубѡмир
Мѡрко
Мѡјдраг
Мѡкица
Милѡдин
Милѡн х4
Милѡшин
Милѡнко
Мѡлета
Милѡвоје х2
Мѡлован х3
Мѡлорад
Мѡлош
Милѡтин х2
Мирѡслав
Мѡћа
Михѡјло х2
Мѡмир
Момчѡло
Нѡгосав
Нѡнад^г х3
Никѡла х5
Нѡвак
Пѡтар х2
Прѡдраг
Рѡде
Рѡдмило
Радѡљуб
Радѡмир
Радѡслав
Рѡтко
Сѡша 1969.
Славѡљуб

Слађан
Слободан х2
Стѐфан х2
Срѝдобран 1941.
Фйлип 2014.

ЖЕНСКА ЛИЧНА ИМЕНА

Алекса́ндра х2
А́на
Анаста́сија
А́нђела х2
Бѝжица
Бра́нка х2
Валенти́на
Ве́рица х2
Ве́сна х3
Вијолѐта
Гѝрица х2
Да́ница
Данијѐла х2
Добри́ла х2
Дра́гана х2
Драга́нка 1928.
Дра́гица
Дра́гославка
Ду́шица х3
За́горка
Зѝра
Зѝрица х2
Йвана х2
Јасми́на
Јасми́нка
Јелѐна х3
Јѝвана
Јулија́на 1930.
Костади́нка

Кристи́на
Лéпа
Љиљàна
Љубѝнка
Мáја
Марѝја х2
Мѝкица
Мѝла
Миладѝна
*Малѝна
Милàна
Милàнка х5
Милèна
Мѝлица х3
Мѝлка
Милѹнка
Мирјàна
Мирòслава
Нáда
Нèвена
Николи́на 2013.
*Плàнка
Рáда
Рàдмила х2
Радѹнка
Рѹжица
Сàндра
Слађàна
Слободàнка х2
Снèжа
Снежàна х2
+Стамèнка
Стáна
Тàмара
Тàња
Тàра

МУШКИ ХИПОКОРИСТИЦИ

Ѐца (Александар)
Брне (Бранислав)
Блржа (Благоје)
Брла (Богдан)
Врта (Витомир)
Грга (Драган)
Дрца (Радослав)
Дррган х2 (Драгомир, Предраг)
Дрргче (Драгољуб)
Ђрра (Ђурица)
Жрка (Живомир)
Зрка (Зоран)
Ѐрба (Срробран)
Лрна (Слободан)
Љрба х2 (Љубомир, Верољуб)
Мрки (Марко)
Мрја (Мијодраг)
Мрле (Михајло)
Мира х4 (Мирослав, Милован, Милашин, Миливоје)
Мрма (Момчило)
Мрша (Момир)
Нера х3 (Недојша, Ненад^г)
Нира (Никола)
Перја (Предраг)
Перра х2 (Петар)
Рарде х2 (Радмило, Радољуб)
Рурле (Драгослав)
Сарша (Александар)
Сларва (Славољуб)
Трнче х2 (Милутин)

ЖЕНСКИ ХИПОКОРИСТИЦИ

Ѐна (Александра)
Брла (Добрила)

Бóда (Слободанка)
Вãња (Валентина)
Вêрка (Верица)
Вйки (Вијолета)
Гáга (Драгана)
Гáна (Драгана)
Дáца (Данијела)
Дúна (Радунка)
Дúша (Душица)
Зáга (Загорка)
Зòрка (Зора)
Јéца (Јелена)
Кóја (Костадинка)
Лúна (Милунка)
Љиља (Љиљана)
Мйка (Миланка)
Мйла (Радмила)
Мйља (Милица)
Мйра (Мирјана)
Нéна (Невена)
Рáда x2 (Радосава, Радмила)
Рушка (Ружица)
Сãња (Александра)
Цúла (Мирослава)

МУШКИ ЛИЧНИ НАДИМЦИ

Бàкић (Мијодраг, по породичном надимку Бакићи)
Бãсација (Негосав)
Боêм (Драган, бави се сликарством, живи бoемски)
Бòјација (Миливоје)
Брзи (Душан)
Бу̀гарин (Зоран, зато што му је отац био пореклом из Бугарске)
Бунгурйћ (Милан)
Валентйно (Зоран)
Ветеринâр (Петар)
Вулканизêр (Драган)

Вука (Драган)
Грк (Милутин, по презимену Грковић)
Јера (Мирослав, хипокористик од презимена Јеремић)
Калџија (Зоран)
Кџкан (Драган)
Лудвиг (Верољуб)
Мјјмун (Драгомир)
Муња (Драган)
Пиџац (Божидар)
Пинтер (Спира)
Пуша (Љубиша)
Рамбо (Дејан)
Румунац (Драгослав, по породичном надимку Румунци)
Словенац (Милорад, зато што је привремено радио у Словенији)
+Сџкол (Милутин)
Стари (Милорад)
Ђира (Милош)
Чумац (Александар)
Џери (Милан)
Шваба (Негосав)
Шпица (Мића)

ЖЕНСКИ ЛИЧНИ НАДИМЦИ

Буљина (Бранка, зато што има крупне очи)
Македонка (Ана)

-
- ЛИТЕРАТУРА Бушетић, Т. (1903). *Левач*. Београд: Српска краљевска академија.
- Јашовић, Г. (2012). Грађа за ономастикон Стојановића, Марковића и Петровића у Лозници и у Доњој мали. У: З. Стојановић, *Стојановићи у насељу Лозница у Бајшочини*. Београд: Свет књиге.
- Јашовић, Г. (2018). *Ономастика слива реке Косанице*. Косовска Митровица: Филозофски факултет.
- Стаменковић, С. (2001). *Насеља Србије. Географска енциклопедија*, књ. 3. Београд: Географски институт – Стручна књига.
- Попис (2002). *Први резултати Пописа по општинама и насељима Републике Србије, Попис сјановништва, домаћинсјава и сјанова 2002*. Београд: Републички завод за статистику Србије.

Речник места (1925). *Речник места Краљевине Срба, Хрватиа и Словенаца, I део, по званичним подацима Министарства унутрашњих дела*. Београд: Народна просвета.

Челиковић, Б. (2012). *Левач и Темнић: насеља, порекло становништва, обичаји*, књ. 18. Београд: Службени гласник – Српска академија наука и уметности.

GOLUB M. JAŠOVIĆ

UNIVERSITY OF PRIŠTINA IN KOSOVSKA MITROVICA
FACULTY OF PHILOSOPHY
DEPARTMENT OF SERBIAN LANGUAGE AND LITERATURE

SUMMARY

ONOMASTICS OF THE VILLAGE
VELIKA KRUŠEVICA NEAR REKOVAC

The paper presents the onomastics recorded in Levač village Velika Kruševica which is situated in the Levač municipality. We have registered toponyms, personal and family nicknames, personal names and surnames of all the residents who have been in the village during our visit (some have been working in the fields). A short analysis of lexical and semantic units has been done as well as the classification of the registered onyms. Integral part of the paper is also a dictionary with an alphabetical list of the recorded onyms.

KEYWORDS: Velika Kruševica; Levač; toponymy; anthroponymy; lexical and semantical analysis.

Овај чланак је објављен и дистрибуира се под лиценцом Creative Commons Ауторство-Некомерцијално Међународна 4.0 (CC BY-NC 4.0 | <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>). This paper is published and distributed under the terms and conditions of the Creative Commons Attribution-NonCommercial International 4.0 licence (CC BY-NC 4.0 | <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>).